

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 3.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.3.41>

УДК 338.2:004:368

О. Д. Огданська,

к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки та світових фінансів, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1409-2570>

О. Г. Михайленко,

к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки і світових фінансів, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, м. Дніпро

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4405-9093>

СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНСЬКОМУ СТРАХУВАННІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ІНТЕГРАЦІЮ В ГЛОБАЛЬНИЙ СТРАХОВИЙ РИНОК

O. Ohdanska,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economics and Global Finance,

Oles Honchar Dnipro National University, Dnipro

O. Mykhailenko,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economics and Global Finance,

Oles Honchar Dnipro National University, Dnipro

MODERN DEVELOPMENT OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN UKRAINIAN INSURANCE AND THEIR IMPACT ON INTEGRATION INTO THE GLOBAL INSURANCE MARKET

У статті досліджено концептуальні засади сучасного розвитку цифрових технологій в українському страхуванні, проаналізовано частку цифрових трансформаційних процесів в економіці України у порівнянні із державами-членами Європейського Союзу у 2023 році, інформацію щодо загальної кількості фінансових ресурсів, що є необхідними для забезпечення післявоєнної відбудови економічної системи України у період до 2033 року.

У матеріалах наукового дослідження сформульовано стратегічне бачення забезпечення прогресивного розвитку цифрових трансформаційних процесів на ринку страхування в Україні, окреслено сучасні підходи до класифікації цифрових платформ в Україні, наведено узагальнюючий перелік технологій, що можуть бути використані на ринку страхування в Україні для формування ефективної стратегії в умовах цифрових трансформаційних перетворень.

The article examines the conceptual foundations of the modern development of digital technologies in Ukrainian insurance, analyzes the share of digital transformation processes in the economy of Ukraine in comparison with the member states of the European Union in 2023, information on the total amount of financial resources necessary to ensure the post-war reconstruction of the economic system of Ukraine in the period until 2033.

The formation of modern aspects of the development of digital technologies in the insurance market in Ukraine is one of the fundamental tasks of today, which creates conditions for making quick management decisions at all levels of state management. Based on the need to ensure the revitalization of the state's economic system in conditions of full-scale hostilities, it is necessary to introduce innovative technologies and advanced world practices in the use of digital technologies in the insurance market. Therefore, in order to maintain high competitiveness of the insurance market in the medium and long term, it is necessary to take into account the possibilities of digitalization in all areas and areas of ensuring its economic activity.

Within the scope of the specified scientific research, it is necessary to state that the strategy for the development of digital technologies in the insurance market in Ukraine is formed in the context of the active development of the digital economy, which requires a clear definition of the characteristics of the specified definitions. Today, the digital economy is a range of economic activities, the functioning of which is based on digital technologies, implemented in the World Wide Web using e-commerce tools, online payments and information systems, contributing to the development of digital skills and competencies of people involved in the digital economy.

The materials of the scientific study formulate a strategic vision for ensuring the progressive development of digital transformation processes in the insurance market in Ukraine, outline modern approaches to the classification of digital platforms in Ukraine, and provide a general list of technologies that can be used in the insurance market in Ukraine to form an effective strategy in the conditions of digital transformation.

Ключові слова: *цифрові технології, інтеграція, глобалізація, страховий ринок, стратегія, прогресивний розвиток, трансформаційні перетворення.*

Key words: *digital technologies, integration, globalization, insurance market, strategy, progressive development, transformational changes.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Формування сучасних аспектів розвитку цифрових технологій на страховому ринку в Україні є однією із основоположних задач сьогодення, що створює умови для прийняття швидких управлінських рішень на усіх рівнях державного менеджменту. Грунтуючись на необхідності забезпечення ревіталізації економічної системи держави в умовах повномасштабних бойових дій, необхідним є впровадження інноваційних технологій та передових світових практик використання цифрових технологій на страховому ринку. Крім того,

«формування надійного та стійкого міжнародного страхового ринку, що відповідає вимогам якості надання послуг, їх доступності та прозорості, має лежати в основі будь-якої стабільної та ефективної міжнародної економічної системи як умова забезпечення безперервності процесу відтворення, гарантії прав та обов'язків громадян, а також захисту стратегічних інтересів держави» [11, с. 13]. Тому, з метою збереження високої конкурентоспроможності страхового ринку у середньо- та довгостроковій перспективі, - необхідним є врахування можливостей цифровізації у всіх сферах та напрямках забезпечення його економічної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В наукових працях як вітчизняних, так і зарубіжних фахівців досліджувалась тематика розвитку цифрових технологій, інвестицій у їх впровадження у страховий бізнес та забезпечення конкурентоспроможності українського страхового ринку. Дослідженням означеної проблематики опікувались такі вчені, як: Попова Л.В. [1], Сосновська О.О. [3], Борисюк О.Н. [6], Дацюк-Томчук М.К. [6], Ліповська-Маковецька Н.О. [6], Лактіонова О.Ю. [7], Мандра Н.Г. [7], Шубенко І.А. [8], Богріновцева Л. [9], Ключка О. [9], Заїчко І. [9], Македон В.В. [11,12], Михайленко О.Г. [11,12], Огданська О.Д. [13] та інші. Однак, такі фактори сьогодення як глобалізація, воєнні дії на території держави, пандемія, екологічні проблеми, зростання конкуренції породжують нові вимоги до роботи з клієнтами, до трансформації самих бізнес-процесів страхових компаній, розробки нових продуктів та методів їх реалізації.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає в узагальненні сучасних підходів до розвитку цифрових технологій в українському страхуванні та аналізу їх впливу на інтеграцію в глобальний страховий ринок.

Виклад основного матеріалу дослідження. В рамках тематики означеного наукового дослідження, необхідним є констатація того, що стратегія розвитку цифрових технологій на страховому ринку в Україні формується в контексті активного розвитку цифрової економіки, що

потребує наявності чіткого визначення характеристик означених дефініцій. «Крім того, з розвитком страхового ринку зростає ефективність усієї фінансової системи через скорочення трансакційних витрат та підтримання високого рівня ліквідності заощаджень; страхування підтримує розвиток як національної, і міжнародної торгівлі; страхування забезпечує соціальний захист інтересів населення у частині програм державних соціальних гарантій та соціального страхування, і цим сприяє зниженню навантаження з видаткової частини бюджету» [12, с. 30].

На сьогоднішній день, діджитал економіка – це діапазон видів економічної діяльності, в основі функціонування яких лежать діджитал технології, що реалізуються у всесвітній мережі Інтернет за допомогою інструментів електронної комерції, онлайн розрахунків та інформаційних систем, сприяють розвитку цифрових навичок та компетенцій людей, задіяних у діджитал економіці [6]. Діджитал економіка є невіддільним процесом реалізації стратегічних економічних перетворень у сфері цифровізації, що обумовлює необхідність формування та використання інноваційного інструментарію цифрового маркетингу, ґрунтуючись на засадах конкурентоспроможності та новатики управлінських рішень на страховому ринку держави. Отже, нелінійний характер зміни ризиків та можливостей в умовах висококонкурентного середовища страхового ринку може бути зумовлений спектром різних факторів, таких як, наприклад, кількість конкурентів, рівень залучення стейкхолдерів, ступінь розвитку технологій та інновацій, зміни в економічному кліматі тощо.

В цілому, показник рівня впровадження цифрових трансформаційних процесів в національній економіці демонструє суттєве відставання у темпах становлення та розвитку цифрових трансформацій в Україні у порівнянні із іншими державами-членами Європейського Союзу, що, в свою чергу, відображається на діяльності страхового ринку держави (рис. 1).

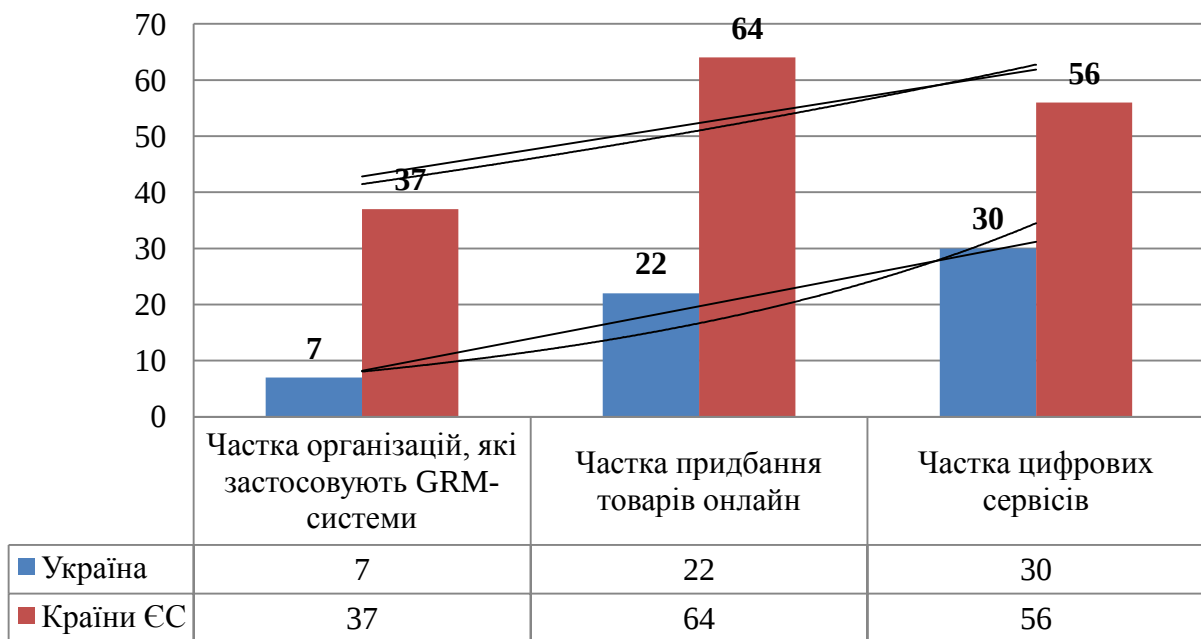

Рис. 1. Аналіз частки цифрових трансформаційних процесів в економіці України у порівнянні із державами-членами Європейського Союзу у 2023 році, %

Джерело: Систематизовано, узагальнено та згруповано за даними [3].

Грунтуючись на даних Світового Банку, інформаційну довідку про кількість грошових ресурсів, що є необхідними та першочерговими для забезпечення післявоєнної відбудови економічної системи України у період до 2033 року представлено на рис. 2.

Використання геотаргетингу та персоналізації на ринку страхових послуг надає можливість точно спрямовувати зусилля на цільову аудиторію, створюючи індивідуальний підхід до кожного клієнта. Аналіз результатів через ефективну аналітику визначає шляхи оптимізації та вдосконалення, дозволяючи постійно вдосконалювати підходи до ведення діяльності. Цифрові трансформаційні перетворення, в умовах циклічності економічних коливань, зумовлюють необхідність адаптивного періоду економічних зрушень, що передбачає комплексну оцінку парадигми теоретико-методологічних основ означеної економічної категорії. Синергетичний підхід в контексті формування основних етапів цифрових

трансформаційних перетворень на макроекономічному рівні забезпечує сучасний інструментарій видозміни економічної системи та надає економічній науці сучасності гетерогенного характеру в контексті ведення діяльності на ринку страхових послуг.

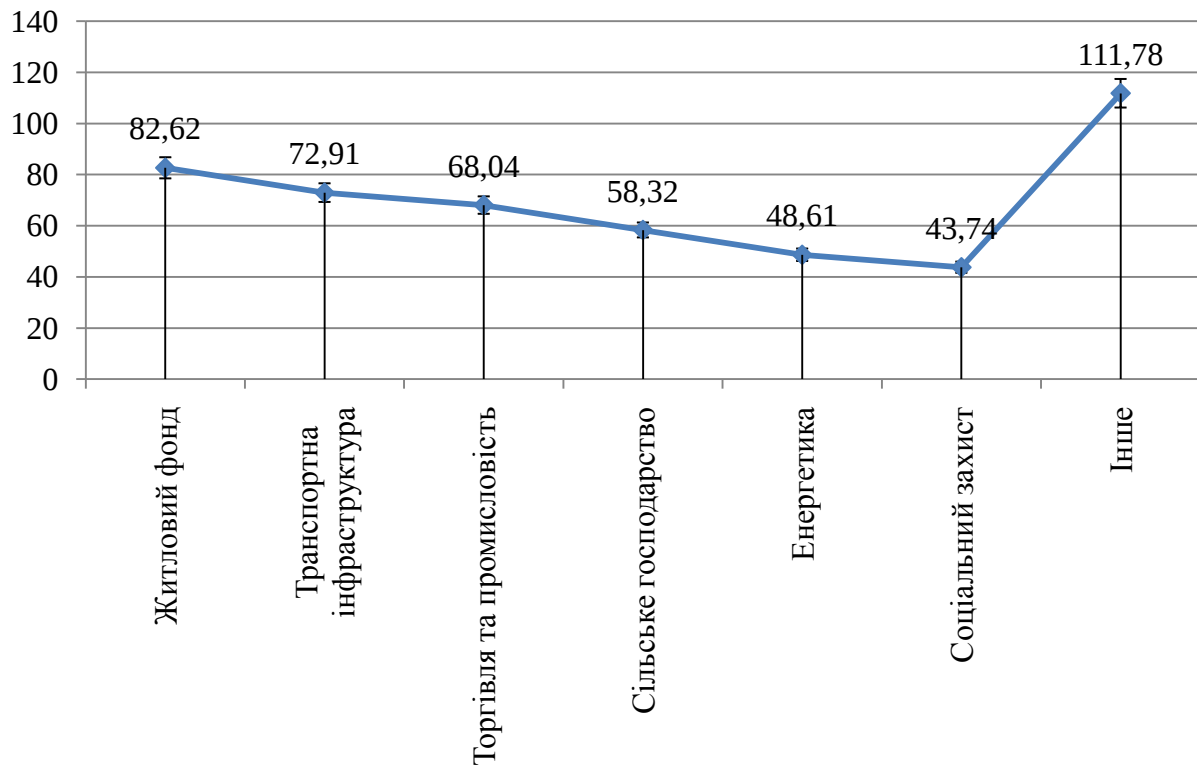

Рис. 2. Інформація щодо загальної кількості фінансових ресурсів, що є необхідними для забезпечення післявоєнної відбудови економічної системи України у період до 2033 року, млрд. дол. США

Джерело: Систематизовано, узагальнено та згруповано за даними [5].

Враховуючи специфіку проведення цифрових трансформаційних процесів на ринку страхових послуг, у контексті глобальних економічних змін, необхідним є дослідження питання стратегічного бачення забезпечення прогресивного розвитку цифрових трансформаційних процесів (рис. 3).

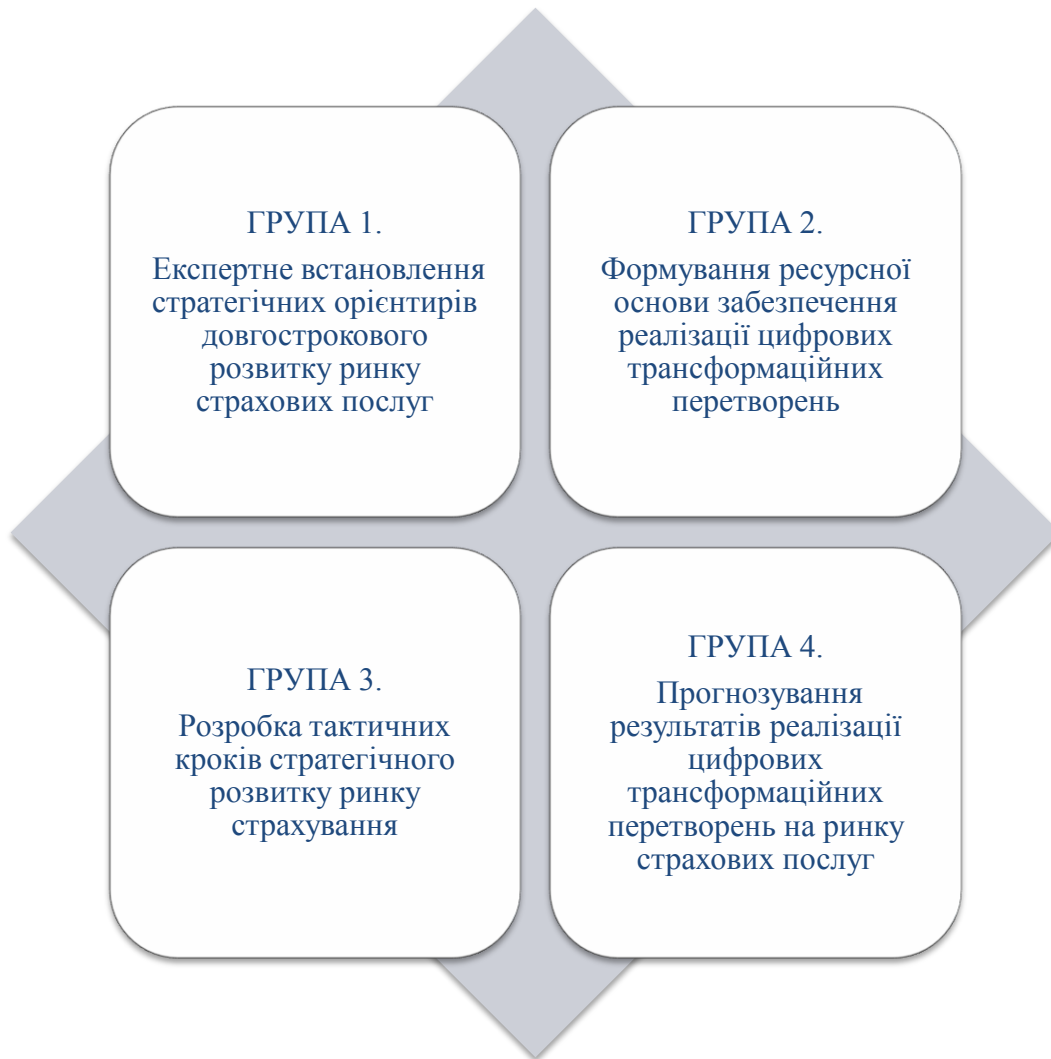

Рис. 3. Стратегічне бачення забезпечення прогресивного розвитку цифрових трансформаційних процесів на ринку страхування в Україні

Джерело: Розроблено авторами.

З метою визначення стратегічних орієнтирів забезпечення прогресивного розвитку цифрових трансформаційних процесів на страховому ринку держави, сформовано групи з чотирьох головних складових елементів, зокрема:

– група 1. Експертне встановлення стратегічних орієнтирів довгострокового розвитку ринку страхових послуг: складові елементи означеної групи направлені на розробку основоположних орієнтирів забезпечення довгострокового економічного розвитку ринку страхових

послуг із врахуванням концепції реалізації цифрових трансформаційних процесів, їх критичної оцінки та специфікації застосування.

- група 2. Формування ресурсної основи забезпечення реалізації цифрових трансформаційних перетворень: формує інструментарій реалізації цифрових трансформаційних зрушень на ринку страхових послуг крізь призму визначення впливу глобалізаційних аспектів.

- група 3. Розробка тактичних кроків стратегічного розвитку ринку страхування: комплексна розробка механізмів запровадження та реалізації завдань довгострокового стратегічного розвитку ринку страхових послуг в аспекті цифрових зрушень.

- група 4. Прогнозування результатів реалізації цифрових трансформаційних перетворень на ринку страхових послуг: розробка потенційних сценаріїв забезпечення концептуальних засад парадигми сталого розвитку ринку страхових послуг на світовій арені, моніторинг індикативних даних інтеграції цифрових трансформаційних перетворень.

Комплексний глибинний аналіз екзогенних та ендегенних проблем забезпечення процесу розвитку ринку страхових послуг формує необхідність запровадження процесу платформізації на макроекономічному рівні, а також відтворює потенціал вирішення проблематики питання шляхом забезпечення інноватики, удосконалення процесів стратегування та прогнозування розвитку економічної системи.

Відповідна тенденція унеможлиблює використання механізмів системного підходу до формування потенційних цифрових трансформаційних зрушень в аспекті платформізації на національному рівні. Крім того, необхідним є розуміння складових елементів процесу платформізації ринку страхових послуг з метою забезпечення нівелювання рівня потенційних внутрішньо- та зовнішньоекономічних ризиків та їх усунення або зменшення впливу. За рахунок пошуку додаткового інструментарію забезпечення стратегічного вектору розвитку процесу платформізації на ринку страхових послуг, - стає можливим

переформатування економічних пріоритетів забезпечення прогресивних зрушень не лише в контексті парадигми цифрових трансформаційних перетворень, а й у державній системі в цілому.

Визначення ролі процесу платформізації ринку страхових послуг в економічному розвитку держави зумовлює необхідність врахування сучасних трендів функціонування економічної системи розвинених держав світу. Сучасні підходи до класифікації цифрових платформ наведено у табл. 1.

Таблиця 1. Сучасні підходи до класифікації цифрових платформ в Україні

№ з/п	Назва типу цифрової платформи	Приклад
ВІДПОВІДНО ДО ЗАГАЛЬНОПРИЙНЯТОГО УЯВЛЕННЯ: ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ		
1.	Державні електронні послуги	G-Cloud
2.	Краудфандінг	Yomken, Ulule, Kickstarter, Gofundme
3.	Екологічно чиста енергія	EnterNOC, SolarCity
4.	Транспортна інфраструктура	BlaBlaCar, Ola, JustPark, Uber, Lyft, Sidecar
5.	Фінансова інфраструктура	Workday, Elance, Freelancer, WorkFusion
ВІДПОВІДНО ДО КЛАСИФІКАЦІЇ «THE CENTRE FOR GLOBAL ENTERPRISE»: ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ		
1.	Операційні платформи	Uber, Gett, Yandex
2.	Інноваційні платформи	Android, IOS, Microsoft Service
3.	Інтегровані платформи	iCloud, App Store
ВІДПОВІДНО ДО КЛАСИФІКАЦІЇ DELOITTE UNIVERSITY: ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ		
1.	Агреговані платформи	Alibaba
2.	Соціальні платформи	Instagram, Facebook
3.	Мобілізаційні платформи	CRM, Bitrix24
ВІДПОВІДНО ДО ЗАГАЛЬНОПРИЙНЯТОГО УЯВЛЕННЯ: ЗА МАСШТАБАМИ ДІЯЛЬНОСТІ		
1.	Глобальні платформи	PayPal, Facebook
2.	Регіональні платформи	Yandex
3.	Національні платформи	Qivi
ВІДПОВІДНО ДО ЗАГАЛЬНОПРИЙНЯТОГО УЯВЛЕННЯ: ЗА ОЗНАКОЮ СТВОРЕННЯ ЦІННОСТЕЙ		
1.	Трансакційна	Uber, eBay, MercadoLibre, Amazon Marketplace, Netflix, Booking.com, Mamondo.com
2.	Інноваційна	Sap and Salesforce, iOS, Microsoft, Google Android, Linux, SAP
3.	Гібридна	Facebook, Microsoft, Alibaba, Google Play, Apple Store, Twitter, Weibo
4.	Інвестиційна	Booking Holdings, Naspers, Priceline

Джерело: сформовано на основі [5; 7; 9; 10].

Відповідні проблемні аспекти забезпечення прогресивного розвитку процесу платформізації в Україні ускладнюють інноватику економічної

системи держави та зумовлюють її низькі рейтингові позиції за оцінками різноманітних міжнародних агентств та асоціацій різних рівнів. Регулювання даних проблемних аспектів є можливим завдяки створенню та активному використанні окремого законодавства щодо діяльності цифрових платформ на території держави, що є особливо актуальним в умовах забезпечення діяльності ринку страхових послуг. Даний інструмент допоможе контролювати функціонування цифрових платформ та зменшити ступінь впливу реальних та потенційних ризиків у середньо- та довгостроковій перспективах.

Одночасно із активізацією інвестування у процеси платформізації спостерігається необхідність оптимізації витрат, що створює імпульс для стартапів у сфері страхових технологій (InsurTech) – категорія, що використовується для характеристики нових технологій, які є інноваційними продуктами у страховому секторі та мають вплив на регуляторну практику страхових ринків. Традиційно до InsurTech належать технології штучного інтелекту, нових винаходів у галузі кібербезпеки, аналізу великих даних («big data»), технології блокчейну, Інтернету речей (IoT) і застосунків для смартфонів, які зараз активно використовуються на страховому ринку. Цікаво зазначити, що оскільки сучасний InsurTech має безумовне стратегічне значення для страхових компаній, традиційно обсяг інвестицій страховиків у ІТ складає приблизно 3,3% у загальній структурі активів [5]. Важливим контекстом відповідних трансформаційних перетворень є формування на ринку страхових послуг можливостей використання різноманітних механізмів та новітнього сучасного інструментарію цифрових рішень. Наприклад, використання різноманітних мобільних додатків, що суттєво спрощуватимуть необхідність пошуку відповідної продукції та її замовлення; використання спеціальних інтернет-платформ, що формують додаткові конкурентні переваги підприємства та забезпечують реалізацію стратегічних рішень та інше. Перелік сучасних інноваційних технологій, що можуть бути

використані на ринку страхових послуг для формування ефективної діяльності в умовах ревіталізації економіки відображено на рис. 4.

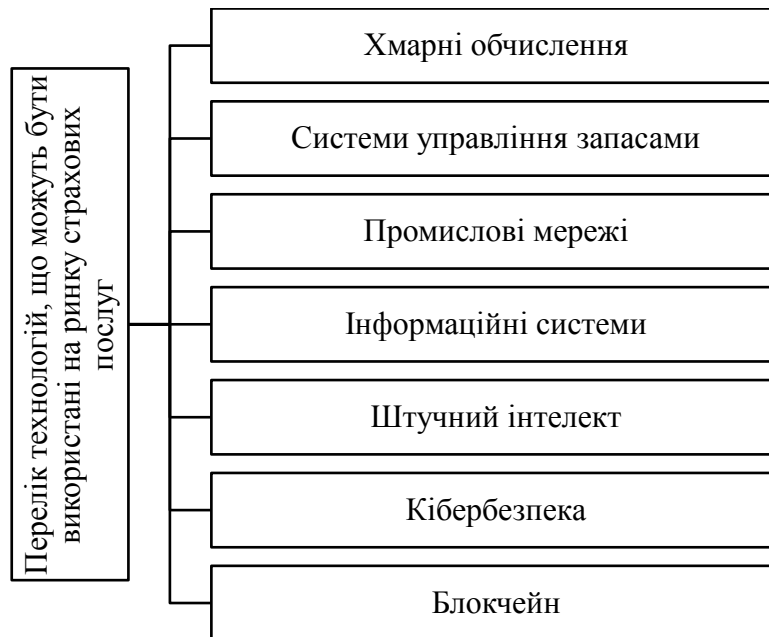

Рис. 4. Перелік технологій, що можуть бути використані на ринку страхування в Україні для формування ефективної стратегії в умовах цифрових трансформаційних перетворень

Джерело: Розроблено авторами.

На даний час відбувається перехід від масових стандартизованих страхових продуктів до індивідуального підходу до кожного клієнта. До цифрових технологій, пов'язаних із індивідуалізацією страхових пропозицій страхових компаній відносять: великі дані (BigData), інтернет речей (IoT), штучний інтелект, технологія блокчейн, технологія RegTech [4, 7]. Відповідні технологічні рішення гуртуються на необхідності запровадження комплексних інноваційних рішень при формуванні стратегії довгострокового розвитку ринку страхових послуг в Україні. На сьогоднішній день, до бізнес-процесів страховика, які найбільш схильні до процесів цифровізації, можна віднести продаж страхових продуктів, врегулювання страхових претензій, ведення бухгалтерського та податкового обліку, андеррайтинг ризику, документообіг (рис. 5).

Рис. 5. Сучасні інструменти цифровізації ключових бізнес-процесів страхових компаній в Україні в умовах повномасштабного воєнного вторгнення

Джерело: Розроблено авторами.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Таким чином, впровадження цифрових технологій дозволяє страховим компаніям покращити та прискорити процеси оформлення страхових полісів. Онлайн платформи та електронні документи спрощують процес оформлення полісів та дозволяють клієнтам самостійно обирати та оплачувати потрібні види страхування, не виходячи з дому. Вони дозволяють поліпшити якість надання послуг, підвищити задоволеність клієнтів і забезпечити конкурентоспроможність страховим компаніям.

Таким чином, застосування цифрових технологій на страховому ринку дозволить: сприяти конкурентоспроможності страхових компаній на фінансовому ринку, підвищити доступність і якість страхових послуг, знизити витрати та ризики страхової компанії.

Література

1. Попова Л.В. Сучасні тенденції розвитку цифрових технологій у страхуванні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія економіка та управління*. 2022. № 5. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/5759/document%20%284%29.pdf?sequence=1> (дата звернення: 05.01.2025)
2. Офіційний сайт консалтингового агентства Novarica. 2025. URL: <https://www.novarica.com> (дата звернення: 14.01.2025)
3. Сосновська О.О. Інноватизація страхового бізнесу в умовах розвитку цифрової економіки. *Бізнес Інформ*. 2021. №7. С. 62–69. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-62-69> (дата звернення: 14.01.2025)
4. Quarterly InsurTech Briefing Q4 2020. Survey Report. January 2021. URL: <https://www.willistowerswatson.com/en-US/Insights/2021/01/quarterly-InsurTech-briefing-q4-2020> (дата звернення: 12.01.2025)
5. Цифрова адженда України – 2020. «Цифровий порядок денний» – 2020. Концептуальні засади (версія 1.0). Київ. 2016. URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf> (дата звернення: 14.01.2025)
6. Борисюк О., Дацюк-Томчук М., Ліповська-Маковецька Н. Імперативи розвитку фінансового ринку України в умовах цифровізації. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2020. № 2. С. 168–176. URL: <https://echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/view/593> (дата звернення: 14.01.2025)
7. Мандра, Н. Г., Лактіонова О. Ю. Необхідність цифрових технологій у бізнес-процесах страховиків. *Економічний простір*. 2020. № 154. С. 202-206 URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-38> (дата звернення: 14.01.2025)
8. Шубенко І. А. Тенденції діджиталізації на страховому ринку України. *Бізнес Інформ*. 2020. №2. С. 273–279. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-2-273-279> (дата звернення: 11.01.2025)

9. Богріновцева Л., Ключка О., Заїчко І. Розвиток та впровадження інноваційних підходів до фінансового управління страховими компаніями в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-57> (дата звернення: 12.01.2025)

10. Insurance, Innovation and IoT: Insurers have their say on the Internet of Things. FC Business Intelligence. 2015. URL: https://www.the-digital-insurer.com/wp-content/uploads/2015/09/581-c53e2110-846b-4993-a476-c863188bc3e5_4346_Whitepaper_1_FINAL.pdf (дата звернення: 14.01.2025)

11. Михайленко О.Г., Македон В.В. Забезпечення конкурентоспроможності міжнародного страхового ринку на засадах порівняльних детермінант. *Наукові праці МАУП. Економічні науки*. 2022. №3 (66). С. 13-20. DOI: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/66-2> URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/economics/article/view/2226>

12. Михайленко О.Г., Македон В.В. Напрямки розвитку медичного страхування в системі національної економіки країни. *Науковий журнал «Причорноморські економічні студії»*. 2023. Випуск 79. С. 30-39. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.79-4> URL: http://bses.in.ua/journals/2023/79_2023/6.pdf (дата звернення: 11.01.2025)

13. Огданська О.Д. Стратегічні перспективи ревіталізації національної економічної системи України. *Нова економічна «нормальність» та перспективи розвитку світу*: моногр. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2024. С. 359 – 394.

References

1. Popova, L.V. (2022), “Current trends in the development of digital technologies in insurance”, *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya ekonomika ta upravlinnia*, [Online], vol. 5, available at: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/5759/document%20%284%29.pdf?sequence=1> (Accessed 05 January 2025)

2. The official site of the consulting agency Novarik (2024), “News about Ukraine”, available at: <https://www.novarica.com> (Accessed 14 January 2025)

3. Sosnovska, O.O. (2021), “Innovation of the insurance business in the context of the development of the digital economy”, *Business Inform*, [Online], vol. 7, pp. 62–69, available at: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-62-69> (Accessed 14 January 2025)

4. The official site of Quarterly InsurTech Briefing Q4 (2020), “Survey Report”, available at: <https://www.willistowerswatson.com/en-US/Insights/2021/01/quarterly-InsurTech-briefing-q4-2020> (Accessed 12 January 2025)

5. Official site of the Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (2016), “Digital Agenda of Ukraine-2020. Conceptual Principles (Version 1.0)”, available at: <https://ucci.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf> (Accessed 14 January 2025)

6. Borysiuk, O., Datsiuk-Tomchuk, M. and Lipovska-Makovetska, N. (2020), “Imperatives for the development of the financial market of Ukraine in the context of digitalization”, *Ekonomichnyi chasopys Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky*, [Online], vol. 2, pp. 168-176, available at: <https://echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/view/593> (Accessed 14 January 2025)

7. Mandra, N.H. and Laktionova, O.Yu. (2020), “The need for digital technologies in insurers' business processes”. *Ekonomichnyi prostir*, [Online], vol. 154, pp. 202-206. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-38>.

8. Shubenko, I.A. (2020), “Digitalization trends in the insurance market of Ukraine”, *Biznes Inform*, [Online], vol. 2, pp. 273-279. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-2-273-279>.

9. Bohrinovtseva, L., Klochka, O. and Zaichko, I. (2024), “Development and implementation of innovative approaches to financial management of insurance companies under martial law”, *Economy and Society*, [Online], vol. 60. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-57>.

10. Mass Technology Leadership Council (2015), “Insurance, Innovation and IoT: Insurers have their say on the Internet of Things. FC Business Intelligence”, available at: https://www.thedigitalinsurer.com/wp-content/uploads/2015/09/5815c53e2110846b-4993-a476-c863188bc3e5_4346_Whitepaper_1_-FINAL.pdf (Accessed 14 January 2025)
11. Mykhailenko, O.G. and Makedon, V.V. (2022), “Ensuring the competitiveness of the international insurance market on the basis of comparative determinants”, *Scientific works of the Institute of Insurance and Financial Policy. Economic Sciences*, [Online], vol. 3 (66), pp. 13-20. <https://doi.org/10.32689/2523-4536/66-2>.
12. Mykhailenko, O.G. and Makedon, V.V. (2023), “Directions of development of medical insurance in the system of the national economy of the country”, *Scientific journal "Black Sea Economic Studies"*, [Online], vol. 79, pp. 30-39. <https://doi.org/10.32782/bses.79-4>.
13. Ogdanska, O.D. (2024), *Stratehichni perspektyvy revitalizatsii natsional'noi ekonomichnoi systemy Ukrainy* [Strategic prospects for revitalization of the national economic system of Ukraine], Bila K.O., Dnipro, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 27.02.2025 р.